

Beslissingsbomen

urban forestry lab

ir. Bregt Roobroeck (VIVES)

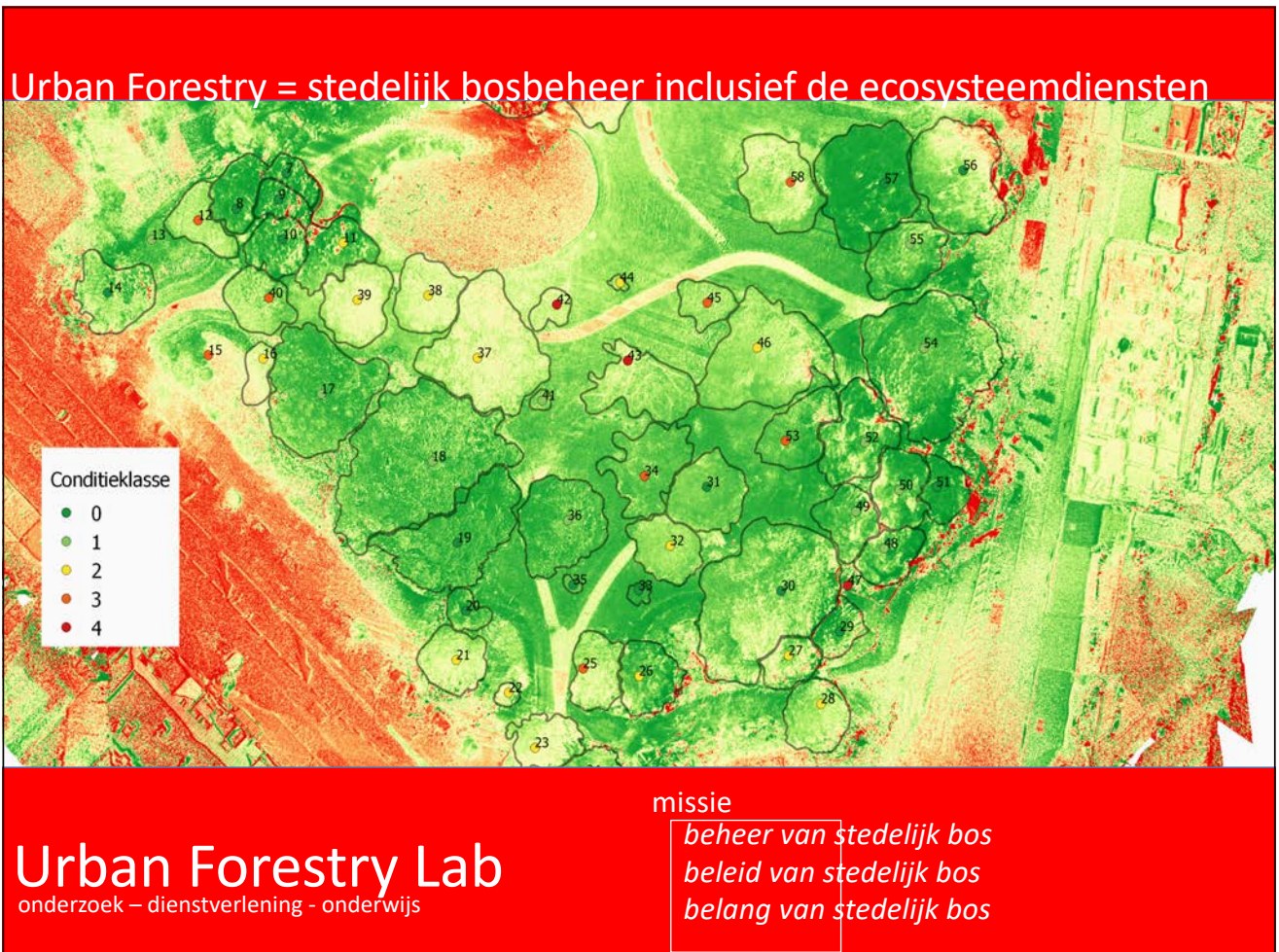
webinar 2 – 2 - 2022

Doelpubliek: schepenen & leidingevenden

In samenwerking met VVOG

vereniging voor
openbaar groen

ir. Bregt Roobroeck < specialisatie stedelijke bosbouw & oprichter UFL >

adding value to urban trees

context

Wat willen Wij meestal?

Veel stakeholders

- technisch veilig
- duurzaam en beheerbaar
- onderdeel van ruimtelijke structuur
- Ontwerpen op bomenmaat
- **Voorkomen van overlast**
- Mag niet teveel kosten
- Klimaatmitigatie
- ...

waarom?

Je kan dan toch beter geen bomen zetten want de ideale boom bestaat niet.

Maar... wat doet een boom?

- verkoelend effect
- waterbuffering
- luchtzuivering
- (psychologische) gezondheid
- sociale cohesie

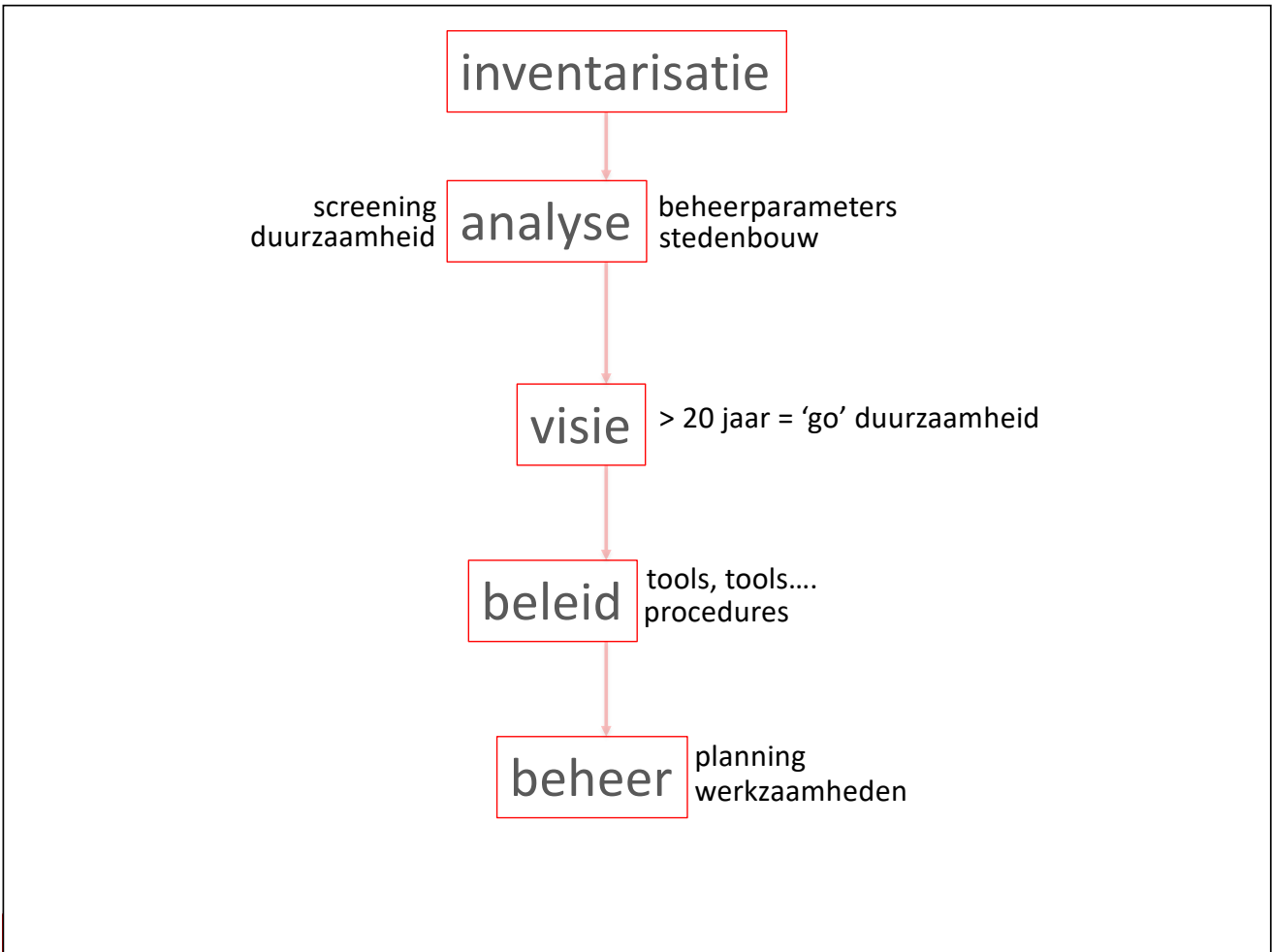
Bomen zijn ecosystemeingenieurs die werken voor ons en moeten **maximaal hun functie** kunnen vervullen!

duurzaamheid functionaliteit

duurzaamheid functionaliteit

Toegevoegde waarde creëren
duurzaam en functioneel met bomen

visie

lange termijn (> 20 jaar) voor:

hart van bomenplan

- Externen
- Studiebureaus
- Ontwikkelaars
- Interne diensten
- Burger
- ...

beleid

tools, stroomschema's, instrumenten

realisatie van de visie

TOOLKIT

- Klachten- en schadebeleid
- Bomentoets
- Draaiboek bomen op werven
- Bomennorm
- Veteraanbomenbeleid
- Droogte- en hittebeleid bomen
- ...

topics

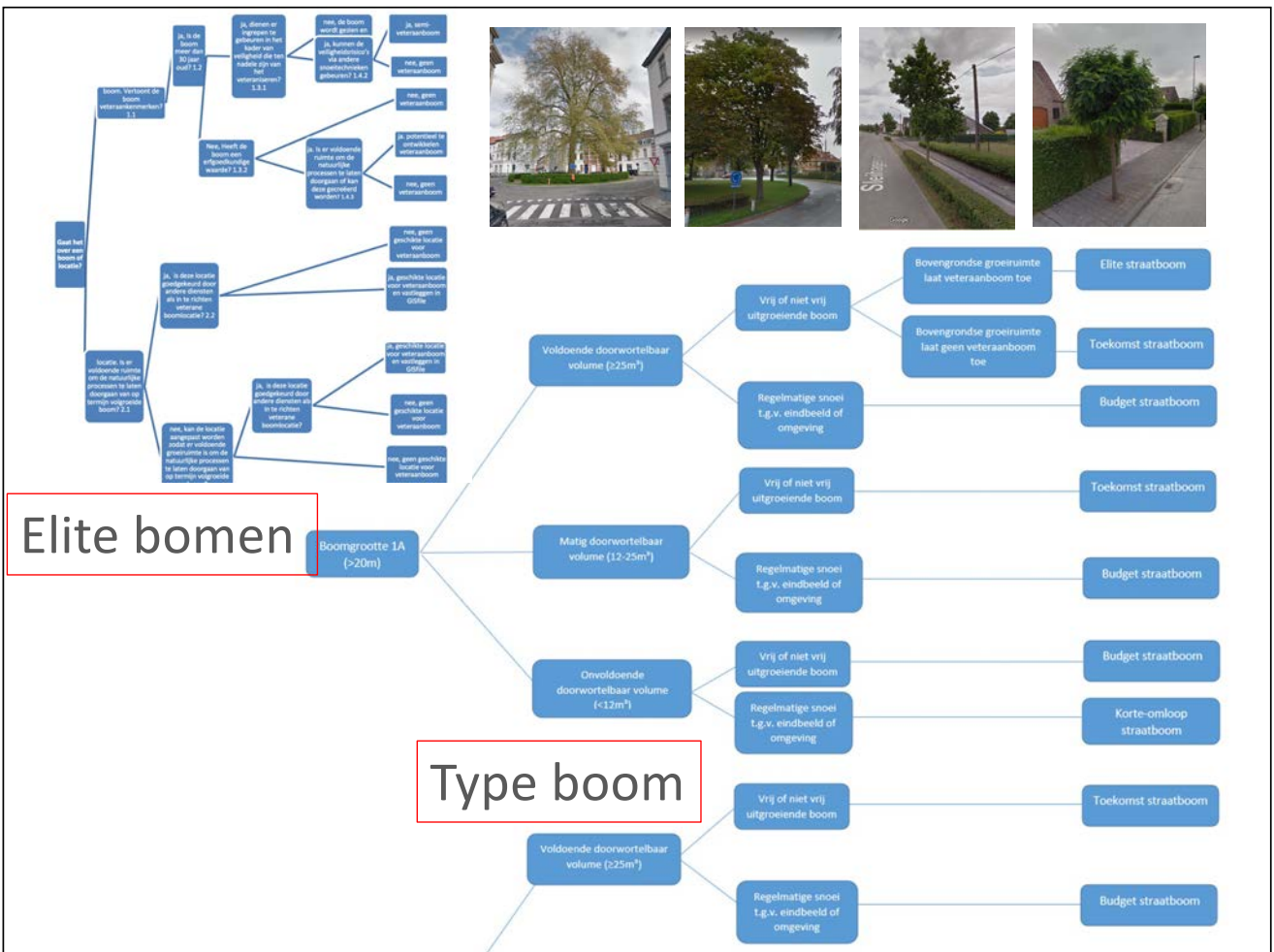
Belandt het dan niet in de kast ...

workflow
organisatie

integratie in diensten ruimtelijke ordening/milieudienst/klimaat
Beleid bestaat uit praktisch tools en procedures
Visie en bomenoets voor ontwerp letterlijk meegeven
Beheerplanningstool is laagdrempelig

functie
organisatie

Zorg voor een functie die tussen beleid en beheer zit
tussen bureau en terrein zit

Klachten en schadebeheer
let's look inside

Bv. Bomen en zonnepanelen (schaduw)

- Bij teveel klachten (> 40% van de inwoners van een straat/zone) rond schaduw is een objectief verslag nodig wat de stappen zijn die genomen moeten worden. De objectiviteit wordt gegarandeerd door het inschakelen van een externe boomdeskundige). Op deze manier wordt duidelijk gecommuniceerd met de buurt welke maatregelen genomen zijn en waarom.

3.1 Nagaan als de boom er eerder stond tegenover de reden van de klacht. Dit berustend op privé woning, tuinhuis of objecten: terras, zonnepaneel, moestuin, planten, dieren, weide, akker. Dit is moeilijk te controleren. Mogelijke tijdsbenaderingen: schatten leeftijd boom, geografische kaarten oude luchtfoto's zijn hulpmiddelen om objecten te kunnen dateren. Indien de boom er eerder stond dan het object van de klacht zal er een negatief advies gegeven worden

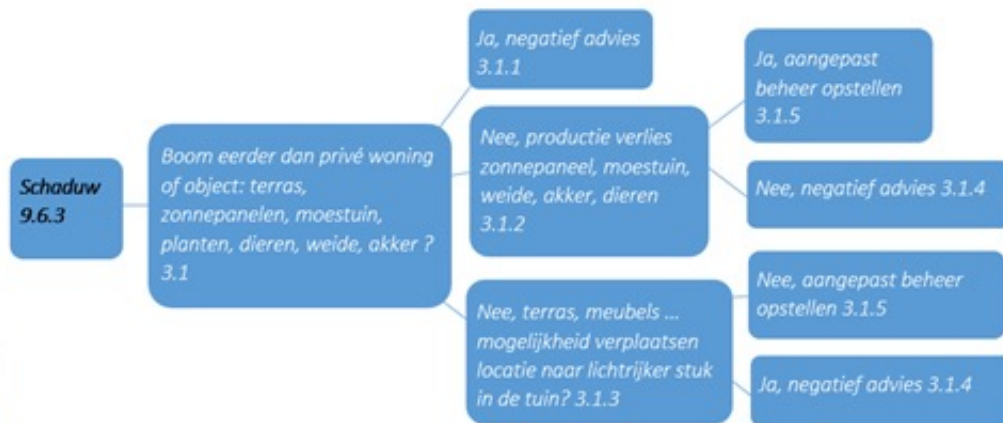
3.1.1 Negatief advies: Straatboom stond er eerder dan het privé-eigendom Aangezien de boom er al stond, wanneer beslist werd om op het privé-eigendom een productie-gerelateerde toepassing te installeren (zonnepanelen,...) of uit te voeren (moestuin, fruitgaard..) had men moeten rekening houden met het feit dat de straatboom nog ging groeien en dus een potentieel productieverlies kon teweeg brengen.

3.1.2 Aangezien de straatboom pas later werd aangeplant dan het privébezit, gaat men bij een klacht omtrent productieverlies van zowel plantaardige- als technische aard (groenten, fruit, zonnepanelen, dieren) de desbetreffende boom of bomen een nieuw, intensiever beheer/eindbeeld gaan toewijzen.

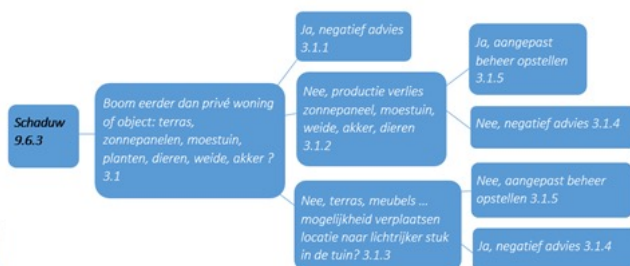
3.1.3 nagaan als de klacht van de schaduw omtrent terras/zonplaats verplaatsbaar is op privé terrein naar een lichtrijk gebied. bv. Tuinmeubelen zijn verplaatsbaar in de tuin en is dus geen reden om een boom anders te beheren.

3.1.4 negatief advies de boom blijft behouden en er wordt geen ander beheer toegepast.

3.1.5 Aangepast beheer: Hierbij gaat men ofwel de boom gaan uitlichten, innemen, kandelaberen ofwel de boom/bomen in hakhoutbeheer stoppen ofwel een periodieke uitlichting gaan toepassen. Zo kan men de hoeveelheid schaduw tegenover het privé-eigendom beperken, om zo het productieverlies te kunnen beperken. Indien het productie verlies verwaarloosbaar is zal er een negatief advies worden toegelicht.

Uitlichten één of meerdere zijtakken aan de buitenkant van de blijvende kroon worden ingekort tot op een levende zijtak.

Innemen alle zijtakken worden met een derde tot een vierde ingekort tot op een levende zijtak. Deze noodmaatregel is nauw verwant met het kandelaberen.

Kandelaberen Indien de boomsoort ertoe leidt gekandelaberd te worden, wordt deze opgenomen in de beheerplanning, en gaat men deze om de drie jaar snoeien. Indien de boomsoort er niet toe leidt -> zie periodieke uitdunning. Dit zoveel mogelijk vermijden en behouden als laatste keuze!

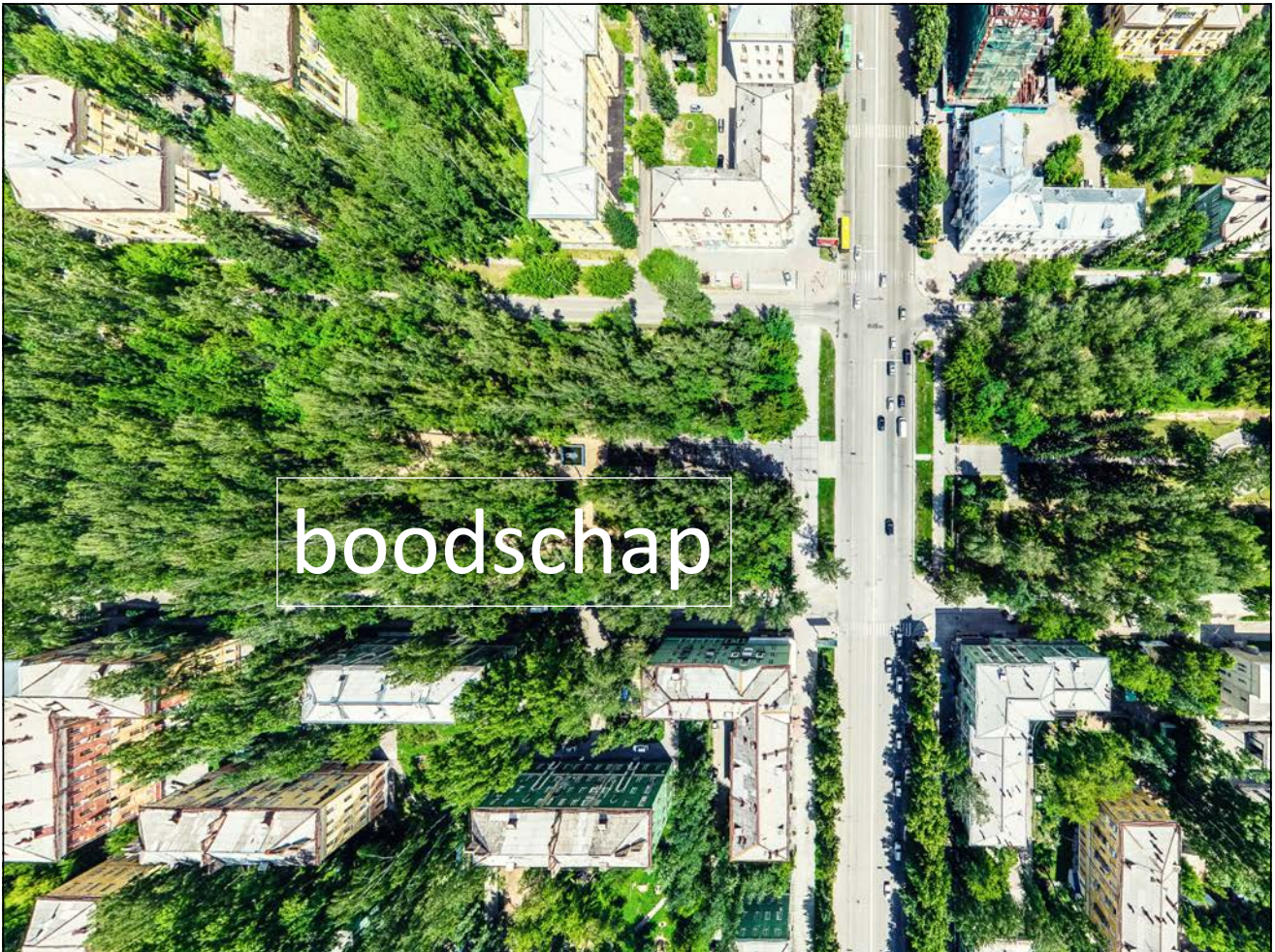
To do: contact opnemen met de betrokken persoon en het positief advies toelichten.

Hakhoutbeheer Indien de boomsoort zich op een afstand van meer dan 4m van de rijbaan bevindt, kan men deze boom als hakhoutstoof gaan beheeren en gaat men deze in de beheerplanning opnemen. Elke 5 jaar zet men de hakhoutstoof volledig terug. Echter enkel indien de boomsoort dit toelaat. Indien niet -> zie periodieke uitdunning. Volgende boomsoorten verdragen het om als hakhout beheerd te worden: *Fraxinus* sp. *Salix* sp. *Castanea* sp. *Carpinus* sp. *Alnus* sp. *Acer campestre* *Quercus robur* *Populus* sp. Wel maar toepasbaar als de boom zich in een jonge leeftijd bevindt.

To do: contact opnemen met de betrokken persoon en het positief advies toelichten. Periodieke uitdunning kroon onder de vorm van niet vrij uitgroeiende boom uitdunnen indien de boomsoort er niet toe leidt gekandelaberd te worden en ook niet als hakhoutstoof kan worden beheerd, gaat men deze om de drie jaar voor 20% uitdunnen/inkorten.

To do: contact opnemen met de betrokken persoon en het positief advies toelichten.

Bomen zijn **werkkrachten** voor de stad die zorgen voor een **gezonde leefomgeving**. Ze zijn een **oplossing** voor maatschappelijke problemen zoals oververhitte stadscentra en overstromingen.

We moeten hun functie **maximaal** laten **renderen**.

Het is dus cruciaal dat we **duurzaam** én **functioneel** omgaan met het stedelijke bos.

Procedures & beslissingsbomen helpen dit te realiseren

Meer weten?

Bomenplannen

urban forestry lab

© Bregt Roobroek (VIVES)
september 4 - 13, 2020
Doelpublicatie: schapepen & boelgraven
in samenwerking met VVOG
Bregt.roobroek@vives.be

www.urbanforestry.be
Bregt.roobroek@vives.be

Dankje voor je aandacht